

“Πατέρα σ’ αγαπώ” – “Γιατί να μην μ’ αγαπάς παιδί μου;” Κριτική για το «ΝΤΑ»

thesstheater.gr/patera-sagapo-giati-na-mi-magapas/

By ThessTheater

April 25, 2018

“Πατέρα σ’ αγαπώ” – “Γιατί να μην μ’ αγαπάς παιδί μου;”

Αν και η σχέση ενός γιου με την μητέρα του είναι αυτή που συνηθέστερα αποτελεί αντικείμενο στοχασμού και φροϋδικής ανάλυσης, η μοναδική σχέση πατέρα γιου είναι αυτή που καθορίζει σε σημαντικότερο βαθμό τις μελλοντικές δυνατότητες ανάπτυξης του γιου καθώς και την κατοχύρωση -ή μη- των βασικών προϋποθέσεων για την αυτοπραγμάτωση του -ή μη- στην συνέχεια της ζωής του. Ενώ δηλαδή η μητέρας παρέχει μία αδιατάρακτη και

αρκετές φορές ακόμη και εμμονική αφοσίωση, η αλληλεπίδραση πατέρα και γιου είναι συνήθως πολύ πιο ταραχώδης, που περνά από διακυμάνσεις και διαφορετικά στάδια. Βασίζεται σε πιο απλές και καθημερινές επαφές, πολύ ουσιαστικές όμως για την ψυχογενετική κατασκευή του γιου. Αρκετές φορές η αλληλεξάρτηση αυτή διακόπτεται συνήθως με πρωτοβουλία του γιου ο οποίος εγκαταλείπει την “πατρική” επαφή, στέγη και γη, για να αναζητήσει την προσωπική του “ενηλικίωση” του και εν τέλει ει δυνατόν την αυτοπραγμάτωση του μακριά από τον πατέρα και την εξάρτηση από αυτόν. Ακόμη όμως και στην περίπτωση που έχει επέλθει διάρρηξη αυτή της σχέσης και έχει δημιουργηθεί απόσταση, στην πραγματικότητα ο γιος δεν έχει ποτέ την δυνατότητα να την εγκαταλείψει μόνιμα και πλήρως. Καθώς ο αδυσώπητος χρόνος προχωρά, κάποια στιγμή νομοτελειακά έρχεται η ώρα της επιστροφής στον παρελθόν και η αποτίμηση της. “Έτσι δεν γίνεται άλλωστε πάντα με τις θεμελιώδεις σχέσεις που καθόρισαν την ζωή μας; Γνωρίζοντας ακροθιγώς το θέμα του έργου από παλαιότερη ανάγνωση και έχοντας και ο ίδιος περάσει από διακυμάνσεις στην σχέση μου με τον πατέρα μου, πήγα δω το έργο ΝΤΑ που αυτό τον καιρό παίζεται στο Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών του ΚΒΘΕ.

Το έργο

Το βραβευμένο έργο του Ιρλανδού θεατρικού συγγραφέα Χιου Λέοναρντ (γράφηκε το 1978), τυπικά μόνο θα μπορούσε να καταταγεί στο είδος της κωμωδίας καθώς το χιούμορ συνυπάρχει αρμονικά με την συγκίνηση, αναπτύσσει το συγκεκριμένο θέμα με ένα πρωτότυπο και ευρηματικό τρόπο. Ένας γιος (Τσάρλι) επιστρέφει στην πόλη και το πατρικό σπίτι του μετά από τον ξαφνικό θάνατο του πατέρα του. Εκεί του δίνεται η ευκαιρία να θυμηθεί την παιδική, εφηβική και μετεφηβική του ηλικία, με άλλα λόγια να “συνομιλήσει” με το παρελθόν του, και να ξεδιπλώσει την σχέση του με τους μικροαστούς, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου Ιρλανδούς γονείς του. Κυρίως όμως να ψυχαναλύσει και αποτιμήσει την σχέση του με τον ιδιόρρυθμο πατέρα του. Ποια θα είναι και θα λειτουργήσει λυτρωτικά αυτή η αποτίμηση;

Ο συγγραφέας κάνει κάτι έξυπνο. Δεν αφήνει το έργο να πέσει στην παγίδα της άκρατης νοσταλγίας και του επιφανειακού μελοδραματικού συναισθήματος, κάτι που θα μπορούσε εύκολα να συμβεί σε οποιοδήποτε λογοτεχνικό έργο με αυτό το θέμα. Το έργο θίγει θέματα όπως η υποκειμενικότητα που μπορεί να παρουσιάζουν οι χαρακτήρες στις συμπεριφορές τους ανάλογα με την οπτική γωνία, η αξιολόγηση των σχέσεων μέσα από τον χρόνο, αλλά και στο κοινωνικό επίπεδο η υποκρισία που μπορεί να υπάρχει στις μικροαστικές κοινωνίες όπως η Ιρλανδική.

Σκηνοθεσία

Η σκηνοθεσία (Δημοσθένης Παπαδόπουλος, βοηθός Στεφανία Βλάχου) οργάνωσε και υλοποίησε την σκηνική πράξη με ένα τρόπο που ανέδειξε τον τρυφερό χαρακτήρα του έργου και κατάφερε επιτυχημένα να διεισδύσει και να αναδείξει τα συναισθήματα, τα προβλήματα και ενίοτε τα αδιέξοδα των χαρακτήρων. Και αυτό έγινε αβίαστα χωρίς σκηνοθετικές φιοριτούρες, όπως έπρεπε να γίνει δηλαδή η ανάδειξη και κατανόηση “κανονικών και φυσιολογικών ανθρώπων” που λειτουργούν μέσα στον εύκολα αναγνωρίσιμο και κατανοητό μικροαστικό κόσμο της επαρχίας. Παράλληλα σε πάρα πολλά σημεία αναδείχθηκε η κωμική φύση του έργου, χωρίς υπερβολές όμως με το χιούμορ να έρχεται στους θεατές σαν απογευματινό αεράκι μετά από ένα ανοιξιάτικο ύπνο, και όχι σαν ένας δυνατός αέρας που αναστατώνει.

Ο σκηνικός χώρος οργανώθηκε απλά και αφέθηκε σε μεγάλο βαθμό άδειος ώστε οι λέξεις και κυρίως η τρυφερότητα τους να τον καταλάβουν. Επιτυχημένο και το σκηνοθετικό/σκηνικό εύρημα της “παράθεσης” όλων των αναμνήσεων του Τσάρλι με την τοποθέτηση επί σκηνής όλων των ανθρώπων να κάθονται στις καρέκλες και οι οποίοι “ζωντάνευαν” όταν χρειαζόταν ώστε συνομιλώντας μαζί του ή μεταξύ τους να ξεδιπλώσουν σε ένα χρονικό συνεχές τις αναμνήσεις του Τσάρλι. Με αυτό τον τρόπο ο σκηνοθέτης κατάφερε να παρουσιάσει στους θεατές ένα συναισθηματικό εκκρεμές που αύξανε το ενδιαφέρον αλλά επίσης τους κρατούσε σε ψυχική εγρήγορση και μεγάλωνε την πιθανότητα συναισθηματικής ταύτισης σε κάποια “φέτα” της ταλάντωσης του εκκρεμούς.

Σκηνικά / κοστούμια / φωτισμοί

Τα σκηνικά (Σταύρος Λίτινας) ήταν λιτά σε συμφωνία με την οργάνωση του σκηνικού χώρου αλλά αποτελεσματικά. Τα κοστούμια (Ηλένια Δουλαδίρη) απέπνεαν αβίαστα σωστή θεατρική αισθητική. Οι φωτισμοί (Σάκης Μπιρμπίλης) έκαναν ικανοποιητικά την δουλειά τους, θα μπορούσαν όμως να φωτίσουν με περισσότερη ευαισθησία τον χώρο. Το αντίστοιχο ισχύει και για την μουσική (Δημοσθένης Παπαδόπουλος).

Ερμηνείες

Ο Κώστας Σαντάς στον ρόλο του πατέρα (Ντα) μας παρέδωσε μία αξιόλογη, ευλύγιστη και συναισθηματικά ζεστή ερμηνεία που κατόρθωσε να μεταδώσει τα κωμικά αλλά και τα δραματικά στοιχεία του ρόλου. Ιδιαίτερα εκφραστικός και συγκινητικός και στο τέλος του έργου (ο Ντα σε μεγάλη ηλικία). Ακολούθησε επάξια ο Δημήτρης Σιακάρας (Τσάρλι) ο οποίος κατάφερε με ευαισθησία και πολύ σωστή κίνηση να δημιουργήσει τον χαρακτήρα του μεσήλικα γιου. Η Λίλιαν Παλάντζα (Μάνα) έδωσε μία μεστή και σταθερή ερμηνεία. Ο Αναστάσης Ροϊλός (Τσάρλι νέος) παρέδωσε με αρκετή ενέργεια μία πειστική ερμηνεία. Στους σύντομους ρόλους τους ο Νίκος Καπέλιος (Όλιβερ μεγάλος), η Χριστίνα Παπατριανταφύλλου (Μαίρη) και ο Ορέστης Χαλκιάς (Όλιβερ μικρός) είχαν ακρίβεια και σκηνική άνεση. Οι Μαρία Χατζηιωαννίδου (Κα Πρυν) και Δημήτρης Κοτζιάς (Ντραμ) δεν παρουσίασαν την ίδια άνεση αλλά ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις του ρόλου.

Συμπέρασμα: μία παράσταση που αξίζει να δείτε γιατί θα σας συγκινήσει και θα σας θυμίσει την αξία του θεάτρου να μιλάει ουσιαστικά στις ψυχές των ανθρώπων.

Μ.Τασάκος

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σκηνοθεσία: Δημοσθένης Παπαδόπουλος

Σκηνικά: Σταύρος Λίτινας,

Κοστούμια: Ηλένια Δουλαδίρη

Φωτισμοί: Σάκης Μπιρμπίλης

Μουσική Επιμέλεια: Δημοσθένης Παπαδόπουλος

Βοηθός Σκηνοθέτη: Στεφανία Βλάχου

Φωτογράφιση παράστασης: Τάσος Θώμογλου

Οργάνωση παραγωγής: Φιλοθέη Ελευθεριάδου

Στο ρόλο του ΝΤΑ ο Κώστας Σαντάς.

Παίζουν: Νίκος Καπέλιος (Όλιβερ μεγάλος), Δημήτρης Κοτζιάς (Ντραμ), Λίλιαν Παλάντζα (Μάνα), Αναστάσης Ροϊλός (Τσάρλι νέος), Χριστίνα – Άρτεμις Παπατριανταφύλλου (Μαίρη), Δημήτρης Σιακάρας (Τσάρλι μεγάλος), Ορέστης Χαλκιάς (Όλιβερ μικρός), Μαρία Χατζηιωαννίδου (Κα Πρυν), Ελένη Θυμιοπούλου (Κα Πρυν, το διάστημα 4-23/2 /18)